

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/133/2016
Identifikačné číslo spisu:	1312206862
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1312206862.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. G., bývajúceho v L., zastúpeného Mgr. Jakubom Malým, advokátom Advokátskej kancelárie DETVAI LUDIK MALÝ UDVAROS, so sídlom v Bratislave, Cukrová 14, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 45 C 51/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. augusta 2015 sp. zn. 14 Co 379/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. augusta 2015 sp. zn. 14 Co 379/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. februára 2013 č. k. 45 C 51/2012-103 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia náhrady škody v sume 17 992,90 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11. decembra 2011 až do zaplatenia, z titulu nesprávneho úradného postupu podľa zák. č. 58/1969 Zb. Náhradu trov konania žalovanej nepriznal. Po právnej stránke okresný súd poukázal na § 1, § 3 ods. 1a/ a d/ a ods. 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 18 ods. 1, 2 a 3, § 19 ods. 1, 2 a 3 a § 27 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a § 420 ods. 1, § 441 a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že uplatnený nárok žalobcu posúdil podľa § 27 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004, vzhľadom na to, že ku škode malo dôjsť na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 18 C 76/2003-168, zo dňa 6. marca 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. apríla 2008 a vykonateľnosť 19. apríla 2008, teda ide o rozhodnutie, ktoré bolo vydané po nadobudnutí účinnosti citovaného zákona, a preto uplatnený nárok neposudzoval podľa dovtedajších predpisov, zákona č. 58/1969 Zb., ako žiadal žalobca. Výkonaným dokazovaním mal okresný súd za preukázané, že žalobca podal dňa 30. augusta 2011 na Ministerstve spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a nie z dôvodu uplatňovaného nesprávneho úradného postupu, ktorého nárok nebol uspokojený do šiestich mesiacov, keďže Ministerstvo spravodlivosti SR v konečnom stanovisku z 28. februára 2012 uviedlo, že

neboli splnené súčasne všetky zákonné podmienky na náhradu škody, a preto žiadosť považovalo za nedôvodnú. V odôvodnení súd prvej inštancie ďalej uviedol, že právo žalobcu na náhradu škody sa premlčalo uplynutím troch rokov dňa 7. augusta 2011 (žalobca sa správne dozvedel o škode 7. augusta 2008), návrh bol podaný na súd osobne dňa 31. mája 2012, teda po uplynutí premlčacej lehoty stanovenej zákonom, keď námietku premlčania vzniesla žalovaná na pojednávaní 27. novembra 2012. Tiež uviedol, že žalobca nepochybne považoval JUDr. H. J. (ďalej aj „JUDr. MP“) za svojho právneho zástupcu, v tomto procesnom postavení JUDr. MP vystupoval aj navonok, voči postaveniu JUDr. MP v konaní žalobca nikdy nevzniesol žiadnu námietku a nenamietal to ani sám JUDr. MP. Žalobca označoval JUDr. MP za svojho právneho zástupcu priamo na súde do zápisnice o pojednávaní; boli mu doručované predvolania na pojednávanie, písomnosti súdu, zúčastňoval sa na pojednávaní. Vzhľadom na túto skutočnosť doručil JUDr. MP Okresný súd Bratislava III rozsudok č. k. 18 C 76/2003-168 zo dňa 6. marca 2008 o vysporiadaní podielového spoluvlastníctva, čím uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Na základe takto doručeného rozsudku vydal okresný súd poverenie na vykonanie exekúcie, ktorá bola riadne ukončená. Konštatoval, že žalobcovi škoda nevznikla, lebo vykonanie exekúcie na základe nezrušeného exekučného titulu i s nesprávne vyznačenou doložkou právoplatnosti (ktorá podľa rozsudku NS ČR 25 Cdo 145/2002 sama osebe škodu nepredstavuje) sa nemohlo negatívne odraziť na povinnosti žalobcu zaplatiť predmetnú sumu. Zo zisteného skutkového stavu okresný súd vyvodil záver o nedostatku príčinnej súvislosti v prejednávanej spore, pretože žalobca sa 12. mája 2008 dozvedel o právoplatnosti rozsudku, následne telefonoval s JUDr. MP, ktorý mu potvrdil doručenie predmetného rozsudku, na základe čoho začal robiť žalobca kroky k vybaveniu úveru. Keďže sumu podľa rozsudku žalobca uhradil až 22. mája 2008, teda s časovým odstupom desiatich dní, exekúciu by nemohol zabrániť ani za predpokladu, že by bol rozsudok doručený do jeho rúk. Žalobca nevyplatil svojho brata v lehote uvedenej súdom a nepožiadala ani o jej predĺženie, vzdal sa práva podať odvolanie a musel vedieť, že v lehote troch dní nezabezpečí potrebné finančné prostriedky. Okresný súd vyslovil názor, že žalobca sa domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ale uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody predstavuje náklady súdnych konaní, exekučných konaní, zaplatenie úrokov z omeškania a zaplatenie trov súdneho exekútora, ktoré však nemajú povahu škody v právnom slova zmysle, keďže tieto náklady vznikajú ako následok procesných úkonov ako povinnosť ich úhrady vyplývajúca z príslušných právnych predpisov. Uplatnený nárok žalobcu nebolo možné podľa okresného súdu posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí. Okresný súd uviedol, že žalobca mohol predísť exekučnému konaniu, keby mal dostatočné zabezpečenie finančných prostriedkov na vyplatenie svojho brata. Predmetný rozsudok bol právoplatný dňa 15. apríla 2008 a vykonateľný 19. apríla 2008, pričom návrh na vykonanie exekúcie bol podaný oprávneným Y. G. už 8. deň po právoplatnosti rozsudku, ktorú skutočnosť mal súd za preukázanú z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 49 Er 1045/2008-21, keďže exekučné konanie bolo začaté 23. apríla 2008. Pokiaľ by žalobca bol schopný uhradiť požadovanú sumu až s časovým odstupom desiatich dní od právoplatnosti rozsudku, tak aj v prípade doručenia rozsudku do jeho vlastných rúk by nestihol sumu priznanú exekučným titulom uhradiť pred podaním návrhu na začatie exekúcie a trovy exekúcie by vznikli aj v takomto prípade. Okresný súd tiež poukázal na skutočnosť, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody v tej istej výške (17 993,26 eur) aj proti JUDr. MP, a to v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 20/2010. Uviedol, že pre dôvodnosť nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., je potrebné, aby trovy konania vznikli v tom konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, vznik týchto trov a ich výška však neboli v konaní preukázané. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., žalovaná mala v konaní plný úspech, avšak náhradu trov si neuplatnila a zo spisu bolo zistené, že jej žiadne nevznikli, preto náhradu trov konania žalovanej nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 4. augusta 2015 sp. zn. 14 Co 379/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalobcu a uviedol, že okresný súd nesprávne určil plynutie subjektívnej premlčacej doby, t. j. že toto právo nie je premlčané v celom rozsahu. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 18 C 76/2003 podľa odvolacieho súdu vyplýva, že v tomto konaní žalobcu zastupoval JUDr. MP, resp. súd prvej inštancie s ním ako s jeho právnym zástupcom konal, hoci v celom spise sa nenachádza plnomocenstvo, či už udelené písomne alebo ústne do zápisnice súdu, ktorým by ho žalobca (v

uvedenom konaní) splnomocnil na svoje zastupovanie. Rozsudok zo dňa 6. marca 2008, č. k. 18 C 76/2003-168, bol doručený JUDr. MP dňa 15. apríla 2008 a tento deň je na rozsudku vyznačený ako deň nadobudnutia jeho právoplatnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu medzi JUDr. MP a žalobcom bola v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 76/2003 ústne uzavretá dohoda o plnej moci s tým, že išlo o procesnú plnú moc, teda o procesnú plnú moc pre celé konanie (§ 27 ods. 1, § 28 ods. 1 O.s.p.), na základe čoho JUDr. MP zastupoval žalobcu v danej veci (sp. zn. 18 C 76/2003), v ktorej však súdu nepredložili písomné plnomocenstvo, nebolo udelené ani ústne d o zápisnice súdu. Hoci išlo o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd prvej inštancie tento nedostatok neodstránil až do právoplatného skončenia veci, preto JUDr. MP nemal udelenú plnú moc pre zastupovanie žalobcu pre celé konanie sp. zn. 18 C 76/2003 a Okresný súd Bratislava III mal rozsudok v tejto veci doručiť priamo žalobcovi. Dôsledkom tejto situácie je skutočnosť, že uvedený rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť a ani vykonateľnosť, z čoho vyplýva, že prvá exekúcia pod sp. zn. 49 Er 1045/2008 mala byť z uvedeného dôvodu zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku. Uvedené pochybenie súdu je podľa názoru odvolacieho súdu s odvolaním sa na aktuálnu súdnu prax nesprávnym úradným postupom a ak by žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s tým vznikla škoda, išlo by o škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd tiež nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú žalobcovi v súvislosti so súdnymi konaniami vyvolanými vyššie popísaným stavom, že táto škoda žalobcovi vznikla jeho vlastným zavinením. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo povinnosť súdu postupovať v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 76/2003 tak, aby boli naplnené všetky podmienky konania. Pochybenie súdu spočívajúce v tom, že včas nepreskúmal a nevyhodnotil danosť podmienok konania a nepostupoval adekvátnym spôsobom, t. j., že hneď nevyzval žalobcu, resp. JUDr. MP na predloženie plnej moci (urobil tak až viac ako rok po skončení konania) nemožno pričítať na ťarchu žalobcu. Skutočnosť, že reálne došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobcu v podobe platenia trov exekučných konaní, úrokov z omeškania a podobne, je preukázané listinnými dôkazmi založenými v spise a je škodou, ale aj podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom súdu prvej inštancie v danom prípade neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a škodou vzniknutou žalobcovi zaplatením trov exekučných konaní, úrokov z omeškania, a iné, resp. zmenšením majetku žalobcu. Odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

3. Proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 18. februára 2016, prípustnosť ktorého odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie jeho možnosti konať pred súdom videl v tom, že krajský súd sa nevenoval meritu veci a ako dôvod rozhodnutia, že nebola daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a zmenšením majetku žalobcu, pričom príčina a súvislosť medzi zavinením súdu, ktorý protizákonne, nesprávnym úradným postupom vykázal právoplatnosť rozsudku č. k. 18 C 76/2003-168 zo dňa 6. marca 2008 a tým spôsobil, že exekučné konania mu zapríčinili finančnú ujmu, ktorú požadoval nahradiť. Uviedol, že nesprávnym posúdením veci odvolací súd pri hodnotení príčin a súvislosti mu spôsobil ujmu. Pre nedostatok riadneho súdneho rozhodnutia a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Tiež žiadal zrušiť aj rozsudok č. k. 18 C 76/2003-168 zo dňa 6. marca 2008.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrila.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, (18. februára 2016), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania

posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalobcu nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

9. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorým z procesných nedostatkov uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

10. Dovolací súd vzhľadom na dôvod dovolania a svoju zákonnú povinnosť osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd nečakane založil svoje rozhodnutie na inom právnom ustanovení. Dospel pritom k záveru, že konanie je takouto vadou postihnuté.

11. Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi (strane sporu podľa CSP) znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. O vadu, ktorá bola z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. významná, išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

13. Podľa § 213 ods. 2 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu), ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

14. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že v prejednávanej veci odvolací súd posúdil otázku premlčania odlišne od súdu prvej inštancie, keď konštatoval, že okresný súd nesprávne určil plynutie subjektívnej premlčacej doby a akcentoval, že nejde o premlčané právo, resp. nie premlčané v celom rozsahu. Tiež odvolací súd pri skúmaní zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zaujal odlišný právny názor ako okresný súd. Ohľadom nesprávneho úradného postupu uviedol, že dospel k záveru, že medzi JUDr. MP a žalobcom bola v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 76/2003 ústne uzavretá dohoda o plnej moci, na základe čoho JUDr. MP zastupoval žalobcu v danej veci (sp. zn. 18 C 76/2003), v ktorej však súdu nepredložili písomné plnomocenstvo, nebolo udelené ani ústne do zápisnice súdu. A hoci išlo o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd prvej inštancie tento nedostatok neodstránil až do právoplatného skončenia veci, preto JUDr. MP nemal udelenú plnú moc pre zastupovanie žalobcu pre celé konanie sp. zn. 18 C 76/2003 a Okresný súd Bratislava III mal rozsudok v tejto veci doručiť priamo žalobcovi. Dôsledkom tejto situácie je skutočnosť, že uvedený rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť a ani vykonateľnosť a prvá exekúcia (sp. zn. 49 Er 1045/2008) mala byť zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku. Odvolací súd mal za to, že uvedené pochybenie súdu je podľa aktuálnej súdnej praxe nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona č. 514/2003 Z.z.) na rozdiel od záveru súdu prvej inštancie, ktorý uplatnený nárok žalobcu kvalifikoval podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí. Odvolací súd tiež nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú žalobcovi v súvislosti so súdnymi konaniami vyvolanými vyššie popísaným stavom, že táto škoda žalobcovi vznikla jeho vlastným zavinením. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo pochybením súdu, že včas nepreskúmal a nevyhodnotil danosť podmienok konania, nevyzval žalobcu, resp. JUDr. MP na predloženie plnej moci, čo nemožno pričítať na ťarchu žalobcu. Skutočnosť, že reálne došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobcu v podobe platenia trov exekučných konaní, úrokov z omeškania a podobne, je preukázané listinnými dôkazmi založenými v spise a je škodou, ale a j podľa názoru

odvolacieho súdu v zhode s názorom súdu prvej inštancie v danom prípade neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu (súd prvej inštancie mal za to, že išlo o nezákonné rozhodnutie) a škodou vzniknutou žalobcovi.

15. Súd prvej inštancie v odôvodnení na rozdiel od odvolacieho súdu uviedol, že prihladol na námietku premlčania uplatnenú žalovanou (žalobca s a dozvedel o škode 7. augusta 2008), keď žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola podaná dňa 30. augusta 2011 a návrh na súd bol podaný 31. mája 2012, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Konštatoval ohľadom nesprávneho úradného postupu súdu, že žalobca JUDr. MP označoval za svojho právneho zástupcu, priamo na súde do zápisnice o pojednávaní, ktorému boli doručované predvolania na pojednávanie, písomnosti súdu, zúčastňoval sa pojednávaniu, voči čomu žalobca nevzniesol námietky do zápisnice, preto podľa názoru súdu prvej inštancie je vylúčený nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá bola spôsobená zavinením poškodeného a poškodený ju znáša sám podľa § 441 Občianskeho zákonníka. Podľa okresného súdu uplatnený nárok žalobcu nie je možné posudzovať podľa ustanovení o nesprávnom úradnom postupe, ale podľa ustanovení o nezákonnom rozhodnutí (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Tiež súd prvej inštancie uviedol, že žalobcom uplatnená škoda predstavuje súdne poplatky a trovy exekučných konaní, trovy právneho zastupovania, ktoré však nemajú povahu škody v právnom slova zmysle a tieto náklady nemožno považovať za škodu, pretože vznikajú ako následok procesných úkonov a povinnosť ich úhrady vyplýva z príslušných právnych predpisov. Naproti tomu odvolací súd svoj potvrdzujúci rozsudok založil na inom právnom posúdení predmetného nároku, hoci sa nedotazoval účastníkov, či majú záujem vyjadriť sa k inému možnému posúdeniu veci. Výzva odvolacieho súdu je plnením osobitného druhu tzv. manudukčnej (poučovacej) povinnosti opravného súdu. Podstatou tejto povinnosti je zabrániť odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania. Princíp tzv. „predbežného právneho posúdenia vecí“ vychádzajúci aj z § 213 ods. 2 O.s.p. súvisí so zameraním sa na dokazovanie sporných skutočností, a to tým spôsobom, aby účastníci konania dostali príležitosť predstaviť vlastné argumenty týkajúce sa právneho posúdenia veci. Tým by sa mohol predbežný právny názor všeobecného súdu potvrdiť alebo vyvrátiť (III. ÚS 446/2010).

16. V danom prípade, aj keď odvolací súd zaujal iný právny názor na posúdenie nároku žalobcu na rozdiel od súdu prvej inštancie, svoju manudukčnú povinnosť si nesplnil, v dôsledku čoho účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť tohto „nového“ právneho názoru zaujatého a ž v odvolacom konaní a týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd zaťažil konanie vadou znátočnosti spočívajúcou v odňatí možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

17. Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

18. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 CSP) a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP) s tým, že právny názor ním vyslovený je pre súd záväzný (§ 455 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.